REFERAT Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation d. 02-02-2026

Mødedato	Mandag d. 02. februar 2026 kl. 17:00
Mødested	Rådssalen
Mødedeltagere	Jens Ravn, Camilla Aff Bredegaard, Kathrine Monsrud Ekelund, Helle Lethmar, Rene Vejby Kierch, John Hansen, Anders Koefoed, Evan Lynnerup, Helge Adam Møller, Jette Leth Buhl, Githa Nelander

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden..... 3
Udmøntning af midler til styrkelse og udvikling af forebyggelsesindsatsen i Budgetaftalen 2026..... 5
Aktuelle sager..... 11
Næste møde..... 13
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for forebyggelse, mandag den 2. februar 2026..... 15

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation
Sags ID: EMN-2025-08356
Dok ID: 12401500

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Kathrine Monsrud Ekelund og Githa Nelander deltog på Teams.

Fraværende

Helle Lethmar	Medlem	(A)
Anders Koefoed	Medlem	(V)

Bilag

.

2 (Åben) Udmøntning af midler til styrkelse og udvikling af forebyggelsesindsatsen i Budgetaftalen 2026

Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation
Sags ID: EMN-2025-08356
Dok ID: 12639195

Resumé

Der er i Region Sjællands Budgetaftale for 2026 afsat 7,5 mio. kr. i 2026 og frem til styrkelse og udvikling af forebyggelsesindsatsen.

Efter drøftelsen på det fælles temamøde med Sygehusudvalget den 2. februar 2026 skal Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation træffe beslutning om, hvordan midlerne i Budget 2026 skal udmøntes.

I denne beslutningssag præsenteres to udmøntningsforslag, som udvalget skal tage stilling til.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation:

1. Godkender de foreslåede forebyggelsesindsatser i henhold til det beskrevne udmøntningsforslag (Tabel 1).

eller alternativt

2. Beslutter hvilke af de beskrevne forebyggelsesindsatser (Bilag 1), der ønskes prioriteres foruden ACTI-WAYS, RESTART og det regionale telecenter.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Baggrund

I Region Sjællands Budgetaftale for 2026 blev aftaleparterne enige om fortsat at styrke og udvikle forebyggelsesindsatsen ved at tildele 7,5 mio. kr. i 2026 og frem. Målet for indsatsen er at udbrede allerede eksisterende tilbud.

Indsatsen er politisk forankret i Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation. Det er aftalt, at arbejdet skal koordineres med øvrige relevante indsatser under Sygehusudvalget.

På det fælles temamøde den 2. februar 2026 drøfter de to udvalg forebyggelsesindsatsen herunder hvilke indsatser, der bør konsolideres i 2026, og om der skal prioriteres igangsættelse af nye projekter, der kan indgå i en modningsfase frem mod dannelsen af Region Østdanmark.

Forebyggelsesindsatser i 2026

Med udgangspunkt i drøftelsen med Sygehusudvalget skal Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation træffe beslutning om, hvordan midlerne i Budget 2026 skal udmøntes.

I tråd med *Plan for mere forebyggelse* anbefaler administrationen, at hovedparten af indsatser i den kommende tid fokuserer på konsolidering, skalering og udbredelse af allerede dokumenteret effektive indsatser. Eventuelle nye projekter bør alene igangsættes, hvis de har et klart strategisk sigte.

På den baggrund foreslår administrationen, at de fire forebyggelsesindsatser, som er beskrevet i Tabel 1, prioriteres i den beskrevne rækkefølge. Dette baseret på en samlet vurdering af de aktuelle forebyggelsesindsatser, som indgik i budgetprocessen 2026 (se Bilag 1 og Bilag 2).

Tabel 1: Udmøntningsforslag

mio. kr.	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Varighed**
1) ACTI-WAYS og RESTART*	3,5	2,5	-	-	2-årig
2) Regionalt telecenter for sundhed og træning	2,6	2,6	2,6	2,6	Varig
3) Patientrettet forebyggelse til mennesker med kronisk sygdom	1,0	1,4	1,4	1,4	Varig
4) Regional støttefunktion for akuthospitalerne	0,4	1,0	1,0	1,0	Varig
Udmøntning i alt	**7,5**	**7,5**	**5,0**	**5,0**	
Afsat ved budget 2026	**7,5**	**7,5**	**7,5**	**7,5**	**Varig**
Ikke-disponeret midler	**-**	**-**	**2,5**	**2,5**	

**Ved indgåelsen af Budgetaftalen 2026 var partierne bag aftalen enige om fortsat prioritering af initiativerne ACTI-WAYS og RESTART. Jf. budgetmappenotaterne foreslås det, at ACTI-WAYS og RESTART bevilliges midler i en 2-årig periode, hvorefter Sundhedsrådene kan tage stilling til videreførelse af projekterne.*

Forslaget indebærer fuld finansiering af de afsatte 7,5 mio. kr. i perioden 2026-2027. Fra 2028 udestår udmøntning af 2,5 mio. pr. år, som er friholdt af hensyn til muligheden for at prioritere strategiske forebyggelsesindsatser, som til den tid vurderes mest relevante.

Udvalget gøres samtidig opmærksom på, at det regionale Forebyggelsessekretariat med Budgetaftalen for 2024 er tildelt en varig grundbevilling på 3,6 mio. kr. årligt. Sekretariatet understøtter forebyggelsesindsatser med størst positiv effekt og potentiale for skalering, mens ansvaret for den konkrete projektgennemførelse påhviler de enkelte enheder.

I det følgende gives en kort uddybende beskrivelse af de foreslåede forebyggelsesindsatser.

Foreslåede forebyggelsesindsatser

1) ACTI-WAYS og RESTART

I PROgrez er der igangsat to komplementære initiativer, ACTI-WAYS (2023) og RESTART (2025), som samlet set understøtter varig fysisk aktivitet blandt borgere med kronisk sygdom og bidrager til mere viden om centrale overgange i patientforløb.

ACTI-WAYS skal sikre, at flere borgere med kronisk sygdom forbliver fysisk aktive efter afsluttet kommunal eller regional genoptræning. I perioden 2025-2026 udvikles og pilotafprøves indsatsen i udvalgte kommuner i Region Sjælland. Fra 2027 til 2029 planlægges en opskalering, hvor modellen afprøves på tværs af flere kommuner i Region Østdanmark. RESTART, der er et samarbejdsinitiativ mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden, har til formål at fremme varig fysisk aktivitet blandt borgere med kroniske sygdomme efter hospitalskontakt. Initiativet vil trinvis implementeres i Region Sjælland og herefter evalueres. Indsatserne forventes at skulle danne grundlag for fremtidig praksis i Region Østdanmark.

2) Modning af etablering af regionalt telecenter

I Budgetaftalen for 2026 er det fastlagt, at der skal etableres et regionalt telecenter for sundhed og træning. Administrationen anbefaler, at arbejdet i 2026 fokuserer på modnende tiltag, der kan understøtte etableringen i regi af Region Østdanmark, og som tager udgangspunkt i foreliggende viden samt nationale erfaringer.

Formålet med indsatsen er at konsolidere og konceptualisere organiseringen af *Det gode telemedicinske tilbud* samt sikre sammenhæng og integration med relevante digitale udviklingsspor, herunder initiativer i regi af Digital Sundhed Østdanmark de nationale telemedicinske programmer som TeleHjerte og TeleKOL samt erfaringer fra andre regioner. Det foreslås, at der igangsættes en samlet indsats, som både adresserer de organisatoriske rammer og borgernes forskellige forudsætninger. Indsatsen baseres på en systematisk opsamling af erfaringer og eksisterende viden med henblik på at sikre de nødvendige faglige og digitale kompetencer i organisationen samt udvikling af et borgerrettet koncept, der understøtter lighed i sundhed gennem en stratificeret tilgang, målrettet kompetenceudvikling og relevante alternativer for borgere uden tilstrækkelige digitale forudsætninger. I 2027 vil fokus for projektet være modning af spor ind i den nye organisation i Region Østdanmark.

3) Skalering og konsolidering af henvisningsindsatser: Patientrettet forebyggelse for mennesker med kronisk sygdom

Med Sundhedsreformen overtager regionerne myndighedsansvaret for den patientrettede forebyggelse i det samlede patientforløb. I Region Sjælland er der allerede opnået positive erfaringer med systematisk henvisning fra sygehus til kommunale forebyggelsestilbud, blandt andet gennem projektet *Superviseret gangtræning og rygestop til borgere med vindueskiggersyndrom* på Karkirurgisk Afdeling, SUH, i samarbejde med PROgrez. Baseret herpå har Forebyggelsessekretariatet konceptualiseret en implementeringsmodel for henvisningspraksis, som nu vurderes klar til skalering.

Med de kommende krav til regionerne som følge af Sundhedsreformen og Kræftplan V er et ensartet og sammenhængende koncept for henvisning til patientrettet forebyggelse særligt relevant på afdelinger med mange borgere med kronisk sygdom, herunder lungemedicin, ortopædkirurgi, reumatologi, kardiologi og endokrinologi. Administrationen anbefaler derfor, at konceptet udbredes til de nævnte afdelinger i perioden 2026–2028. Fra 2029 foreslås en gradvis udbredelse til alle afdelinger i takt med, at pakkeforløbene for mennesker med kompleks multisygdom implementeres frem mod 2031. Implementeringsindsatsen skal samtidig understøtte almen praksis' rolle som tovholder i pakkeforløbene for borgere med kronisk sygdom og sikre tydelige snitflader og arbejdsgange mellem sygehus, almen praksis og kommunale tilbud.

4) Etablering af regional støttefunktion for akuthospitalerne: udbredelse af fælles finansierings- og tilbagebetalingsmodel

STYRKE-projektet *"Gratis adgang til superviseret træning ved knæ- og hofteartrose"*, som er et samarbejde mellem Region Sjælland, Næstved Kommune og Den Sociale Investeringsfond (DSI) afprøver aktuelt en fælles finansierings- og tilbagebetalingsmodel. Denne model adresserer den strukturelle udfordring, at udgifterne til superviseret træning afholdes ét sted, mens de økonomiske gevinster opstår et andet sted.

Sundhedsrådene vil fremadrettet få en stor opgave i at sikre sammenhængende og bæredygtige forløb for alle borgere i populationen. Det vurderes, at en fælles model, der kan bidrage til en rimelig og gennemsigtig fordeling af udgifter og gevinster mellem kommune, region og øvrige parter (f.eks. fondsfinansiering og borgeres egenbetaling), kan udgøre et centralt redskab for fremtidigt samarbejde om fælles forebyggelsesindsatser.

Administrationen forslår derfor, at der etableres en regional støttefunktion for akuthospitalerne til styrelse af sammenhæng og overblik over forebyggelsesindsatser i hvert sundhedsråds geografi. Støttefunktionen vil samtidig få ansvar for udvikling af konkrete projekt- og samarbejdsmodeller samt investeringsoplæg med udgangspunkt i erfaringerne fra STYRKE-projektet.

Økonomi
Der er afsat 7,5 mio. i varige budgetmidler med Budgetaftalen 2026. Midlerne udmøntes med helårseffekt fra 2026, når Regionsrådet har godkendt udmøntningen.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Udvalget anbefaler indstilling 1, og opfordrede administrationen til at sikre sammenhæng med tilbud, der er forankret i civilsamfundsaktiviteter og foreningslivet.

Fraværende

Helle Lethmar	Medlem	(A)
Anders Koefoed	Medlem	(V)

Bilag

1. Bilag 1 - Forebyggelsesindsatser 2026 (DokID: 12659405 - EMN-2025-08356)
2. Bilag 2 - Forebyggelsesindsatser 2026 budgetmappenotater (DokID: 12659403 - EMN-2025-08356)

3 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation
Sags ID: EMN-2025-08356
Dok ID: 12401517

Resumé

Administrationen orienterer om aktuelle sager inden for udvalgets område.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Ingen aktuelle sager.

Fraværende

Helle Lethmar	Medlem	(A)
Anders Koefoed	Medlem	(V)

Bilag

.

4 (Åben) Næste møde

Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation
Sags ID: EMN-2025-08356
Dok ID: 12401543

Resumé
Næste møde i udvalget er den 13. april 2026.

Indstilling
.

Sagsfremstilling
.

Økonomi
.

Tidligere beslutninger
.

Beslutning
Næste møde i udvalget finder sted den 13. april 2026.

Fraværende

Helle Lethmar	Medlem	(A)
Anders Koefoed	Medlem	(V)

Bilag
.

5 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for forebyggelse, mandag den 2. februar 2026

Udvalget for forebyggelse, det præhospitale område, forskning og innovation
Sags ID: EMN-2025-08356
Dok ID: 12401560

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Helle Lethmar	Medlem	(A)
Anders Koefoed	Medlem	(V)

Bilag

.